

CHERN-ÉREM

A Nemzetközi Matematikai Unió – amelynek elnöke **Lovász László** akadémikus – és a **Chern-érem Alapítvány** új matematikai díjat alapított a kitűnő kínai matematikus, **Shiing-Shen Chern** emlékére.

A díjat azok a magánszemélyek kaphatják meg, akik a matematika terén egy életen át végzett munkásságuk alapján méltók erre. A díjjal érem jár, valamint 500 ezer USD, amelynek felét a díjazott által megnevezett intézmény kapja a matematika kutatásának, oktatásának, valamint a matematikával kapcsolatos ismeretterjesztés elősegítésére.

A Chern-érmet első ízben 2010. augusztus 19-én, az indiai Hyderabadban, a Matematikusok Nemzetközi Kongresszusának megnyitóján adják át.

INFORMÁCIÓK: A NMU sajtóközleménye: http://www.mathunion.org/fileadmin/IMU/Prizes/Chern/Chern_MedalPress_Release_090601.pdf; Részletek a díj odaítéléséről: http://www.mathunion.org/fileadmin/IMU/Prizes/Chern/Chern_Medal_Program_Guidelines.pdf

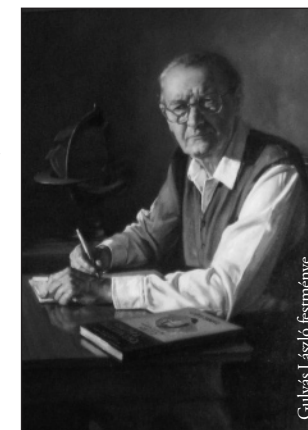
Megemlékezés

2009. április 15-én hosszú szenvedés után elhunyt Gánti Tibor vegyészmérnök, a biológiai tudományok doktora, az ELTE volt címzetes professzora, az élet mibenlétének és keletkezésének kivételes kutatója, a rendszerkémia szellemi atyja. Hamvait kívánságának megfelelően Zebegegy fölöött szeretett Dunájába szórtuk. Érdekes és küzdelmes életutat járt be. Meggyőződődésem, hogy néhány évtized múlva életművét – ha életét nem is – diadalmasnak fogja

tekinteni az utókor. Ezt az életművet szeretném igen nagy vonalakban felvázolni.

Gánti Tibor iskolás korától kezdve természetbúvár volt: az élőlényektől a barlangászatig minden érdekelt. De nagyon korán elgondolkodott azon is, hogy miként is foghatjuk fel az élet lényegét. Meggyőződésévé vált, hogy a kérdés logikailag a kémiába nyúlik, ezért is ment vegyészmérnöknek. Később észrevette azt is, hogy történetileg is a kémia a forrás; és az élet keletkezése kutatásának legjobb hazai ismerőjévé vált.

Mikrobiológiai ismereteit az Élesztőgyár élesztőlaboratóriumának vezetőjeként (1958–1965) kamatoztatta, majd a REANAL Finomvegyszergyárában dolgozott a biokémiai üzem főmérnökeként (1965–1974). Ebben az időben dolgozott ki és szabadalmaztatott számos

GÁNTI TIBOR

1933–2009

megkönnyítette, hogy korábban röntgenkristallográfiai munkát is végzett. Ezirányú érdeklődése az első, a témáról szóló könyvben (*Forradalom az élet kutatásában*, Budapest: Gondolat, 1966) csapódott le, mely hézagpótló volta miatt például az orvosegyetemen évekig tankönyvként szolgált. Az utolsó fejezet (*Élet és halál*) az eljövendő, alapvető elméleti biológiai munkásságot előlegezi meg. Kevéssel ezután az ELTE-n biológusoknak ipari biokémiát oktatott (1968–1972).

Ezt követően nagy művén, *Az élet princípiuma* (Budapest: Gondolat, 1971) című munkán dolgozik, mely ismeretterjesztő álcában jelenik meg; egyszerűen azért, mert a szerző nem látott reálisnak semmilyen egyéb próbálkozást. A könyv első fele (*Az új adatok*) időszertű összefoglalását adja a molekuláris

ipari termelési eljárást, melyek manapság a „mesterséges anyagcsere” technológiai vonulatába illeszkednek. 1974-es kandidátusi disszertációja (*Ipari szintézisek enzimes reakcióhálózatok irányított működtetésével*) e tevékenység összefoglalója, egyszersmind elméleti kutatásainak egyik alkalmazott hivatkozási pontja. Ipari tevékenységének rövid szüneteiben könyvtárakba járt, így követte a kibontakozó molekuláris biológia eredményeit. Tájékozódását